

Uppgiftsformulering

Utgå från det som ungdomarna pratar om här ovan.

Hur kan man resonera om ungdomarnas fråga: Tycker du att det är värre när äldre dör eller att det är värre när unga dör?

Uppgiften prövar följande del av kunskapskravet

Elev kan också föra *enkla/utvecklade/välutvecklade* resonemang om hur livsfrågor skildras i olika sammanhang och hur identiteter kan formas av religioner och andra livsåskådningar på ett sätt som *till viss del för resonemanget framåt/för resonemanget framåt/för resonemanget framåt och breddar det.*

Bedömningsaspekter

- Perspektiv (E-A)
- Motivering (E-A)
- Problematisering (A)

Beskrivning av progressionen

Belägg för nivå E	Belägg för nivå C	Belägg för nivå A
<p>Eleven för resonemanget vidare genom att använda minst ett perspektiv; att det är värre när unga dör, att det är värre när äldre dör, eller att det är lika hemskt när unga och äldre dör</p> <p>och</p> <p>eleven använder sig av minst en motivering i sitt resonemang.</p>	<p>Eleven för resonemanget vidare genom att använda minst två perspektiv; att det är värre när unga dör, att det är värre när äldre dör, eller att det är lika hemskt när unga och äldre dör</p> <p>och</p> <p>det ena perspektivet skall vara fördjupat</p> <p>och</p> <p>eleven använder sig av minst två motiveringar i sitt resonemang.</p>	<p>Eleven för resonemanget vidare genom att använda minst två perspektiv; att det är värre när unga dör, att det är värre när äldre dör, eller att det är lika hemskt när unga och äldre dör</p> <p>och</p> <p>båda perspektiven skall vara fördjupade</p> <p>och</p> <p>eleven använder minst tre motiveringar i sitt resonemang</p> <p>och</p> <p>eleven problematiserar till exempel genom att resonera om att man kan mäta ett livs värde, exempelvis i förhållande till ålder eller vilken betydelse det har hur personen dör eller genom att sätta in problemet i ett samhällsperspektiv.</p>

Vanliga orsaker till att ett svar inte motsvarar nivån för E

- Det finns inga motiveringar i resonemanget
- Resonemanget om döden hålls allmänt och utgår inte från något specifikt perspektiv

Elevsvar med kommentarer

Exempel på svar nivå E

Det är värre när personer under 25 år dör eftersom man inte ha hunnit åstadkomma det man vill senare i livet och på så sätt så är det bättre än en äldre person framför en ung. De är alltså lite mer tragiskt när en ung människa dör.

Kommentar

Eleven resonerar utifrån ett perspektiv, det är värre när unga dör. Eleven använder en motivering: "... personer under 25 år dör eftersom man inte ha hunnit åstadkomma det man vill senare i livet...".

Exempel på svar nivå C

Ungdomar är framtiden och utan dem blir det ingen framtid. Dessutom har inte ungdomar fått leva lika länge som äldre på jorden: Ungdomar har inte haft så mycket tid att försöka komma till nirvana eller knappt hunnit börja med att avklara de fem pelarna; bön, vallfärd, skänka, fastan och någon mera. Medan äldre har oftast barn eller barnbarn att ta hand om. Äldre har mera kunskap att sprida eftersom de har levt längre. Men äldre är också närmare döden än vad unga är. Om de dör kanske 20 år innan de borde kanske det är bättre än ett barn dör 70 år innan.

Kommentar

Eleven resonerar utifrån två perspektiv, det är värre när äldre dör och det är värre när unga dör.

Perspektivet att det är värre när unga dör är något mer fördjupat, eftersom eleven bland annat lyfter fram tidsaspekten i en längre motivering: "Ungdomar är framtiden och utan dem blir det ingen framtid. Dessutom har inte ungdomar fått leva lika länge som äldre på jorden: Ungdomar har inte haft så mycket tid att försöka komma till nirvana eller knappt hunnit börja med att avklara de fem pelarna; bön, vallfärd, skänka, fastan och någon mera." Eleven avslutar sitt svar med ytterligare en motivering inom samma perspektiv: att unga har många fler år kvar att leva.

Eleven lyfter även fram motiveringar för perspektivet att det är värre när äldre dör: att äldre ofta har barn eller barnbarn, underförstått att de äldre är viktiga för dem och att de äldre dessutom har mer kunskap att förmedla än unga.

Exempel på svar nivå A

Jag kan hålla med båda dessa personer, men jag tycker nog ändå att det är värre när yngre dör. TEX så har yngre personer bara hunnit leva ett kort tag medan äldre har levt längre. Det är ju livets mening att ens föräldrar skall dö före barnen. Men här blev det tvärtom. Jag vet att det i filmer och liknande när unga människor (eller djur) dör så blir man ledsnare än om det är vuxna. Jag tror att det beror på att de är "försvarslösa". Ett litet barn kan inte lätt klara sig om en vuxen försöker mörda dem. Men samtidigt har alla personer oansett ålder oftast familj därför är det alltid folk som får lida och därför är ingen viktigare än den andre. Det hör man mycket av om man lyssnar på dagens politiker, som pratar om de mänskliga rättigheterna. Men om man tänker kortsiktigt så skulle det vara värre om många vuxna dog eftersom samhällets uppbyggnad skulle förändras och bland annat ekonomin skulle rubbats. Om man däremot tänker långsiktigt skulle det vara värre om många unga dog eftersom ingen skulle finnas kvar för att ta hand om världen och samhället när de vuxna pensionerar sig. Det skulle göra att de vuxna skulle behöva jobba längre.

Kommentar

Svaret innehåller tre perspektiv varav två är fördjupade.

Eleven lyfter i sitt resonemang fram flera motiveringar för att det är värre när unga dör, t.ex. att unga har levt kortare tid än äldre, att föräldrar ska dö efter barnen och att barn är "försvarslösa".

Perspektivet att det är värre när äldre dör nämns ganska kort, med en motivering: "Men om man tänker kortsiktigt så skulle det vara värre om många vuxna dog eftersom samhällets uppbyggnad skulle förändras och bland annat ekonomin skulle rubbats."

Det tredje perspektivet som lyfts fram, att det är lika illa oavsett vem som dör, fördjupas genom två motiveringar: "... därför är det alltid folk som får lida och därför är ingen viktigare än den andre. Det hör man mycket av om man lyssnar på dagens politiker, som pratar om de mänskliga rättigheterna."

Eleven problematiserar genom att frågan lyfts till en samhällsnivå och att dessutom ett tidsperspektiv anläggs: *"Men om man tänker kortsiktigt så skulle det vara värre om många vuxna dog eftersom samhällets uppbyggnad skulle förändras och bland annat skulle ekonomin rubbas.. Om man däremot tänker långsiktigt skulle det vara värre om många unga dog eftersom inga skulle finnas kvar att tas hand om världen och de vuxna när de pensionerat sig."*